

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie
2. Diagnoza zasobów i problemów w gminie Swarzędz
  - 2.1. Charakterystyka gminy Swarzędz
  - 2.2. Rynek napojów alkoholowych w gminie Swarzędz
  - 2.3. Rozmiary problemów alkoholowych w gminie Swarzędz
  - 2.4. Ocena sytuacji związanej z używaniem substancji psychoaktywnych w gminie Swarzędz
  - 2.5. Lokalna lista zasobów instytucjonalnych - podmioty przewidziane do realizacji Programu
3. Prezentacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - 3.1. Adresaci programu
  - 3.2. Cele strategiczne programu
  - 3.3. Cele szczegółowe programu
  - 3.4. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - 3.5. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - 3.6. Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - 3.7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - 3.8. Oczekiwane efekty Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - 3.9. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Załączniki:

1. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012

1. Wprowadzenie

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie i są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód alkoholowych oraz kosztów społecznych i ekonomicznych. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie

Zgodnie z Raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenie dla zdrowia światowego” śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem. W Polsce z przyczyn związanych z używaniem alkoholu umiera corocznie kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio pićem alkoholu¹.

Jednym z elementów polityki społecznej prowadzonej w Gminie Swarzędz jest monitorowanie problemów alkoholowych i podejmowanie różnych form działań służących ich rozwiązywaniu oraz zmniejszaniu ich dolegliwości.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz reintegracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Zakres tych zadań wynika z art. 4a¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 ze zm.). Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki wobec alkoholu, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu

i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Problemy związane z alkoholem

---

¹ Andreson P., Baumberg B., „Alkohol w Europie”, Wydawnictwo Edukacyjne PARPAMEDIA, Warszawa 2007

zaś określają całokształt negatywnych, ale równocześnie wielowymiarowych konsekwencji związanych z konsumpcją alkoholu. Głównym założeniem Gminnego Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości dotyczącej tematyki uzależnień. Program uwzględnia działania związane z profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które będą skierowane do całej społeczności Miasta i Gminy Swarzędz. Zawiera działania profilaktyczno - informacyjne mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia oraz zmianę postaw przy użyciu sprawdzonych i rekomendowanych programów profilaktycznych odpowiadających na lokalne zapotrzebowanie. Obecnie stosowane poziomy profilaktyki są zbudowane w oparciu o kryterium oceny indywidualnego ryzyka powstawania problemów zdrowotnych. Dlatego też Gminny Program zakłada realizację zadań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, jak również wskazującej. Uwzględnia system działań pomocowych skierowanych do osób uzależnionych, osób spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, jak również ich rodzin.

Rozwiązywanie problemów uzależnień wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane w jej ramach aktywności muszą mieć charakter długofalowy, konsekwentnie i systematycznie wdrażany. Z tego też powodu Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowany na rok 2012 nie odbiega istotnie w swej treści i formie od tych poprzednich, co w znacznym stopniu warunkuje skuteczność podejmowanych działań. Jest on ponadto zgodny z założeniami Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.

2. Diagnoza zasobów i problemów w gminie Swarzędz

Diagnoza powstała w oparciu o dane pozyskane od wymienionych poniżej podmiotów:

- Komisariatu Policji w Swarzędzu,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodka Pomocy Społecznej - Sekcji Profilaktyki i Terapii.

2.1. Charakterystyka gminy Swarzędz

W 2011 roku gminę Swarzędz zamieszkiwało 44 225 mieszkańców. Struktura demograficzna gminy przedstawiała się następująco:

- kobiety stanowiły grupę 22 930 osób, mężczyźni 21 295 osób,
- mieszkańcy miasta stanowili grupę 30 257 osób, mieszkańcy wsi 13 271 osób,
- dzieci i młodzież w wieku do 18 roku życia stanowili grupę 9 137 osób, w tym 4707 mężczyzn i 4430 kobiet,
- ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła grupę 9137 osób, w wieku produkcyjnym – 28 433 osób, zaś w wieku poprodukcyjnym – 5740 osób. (stan na dzień: 15.XII.2011 r.)².

W 2011 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu było zarejestrowanych 665 osób bezrobotnych, będących mieszkańcami gminy Swarzędz. W grupie osób bezrobotnych było:

- 416 kobiet,
- 106 osób w wieku do 25 roku życia,
- 146 osób powyżej 50 roku życia,
- 148 osób długotrwale bezrobotnych,
- 30 osób niepełnosprawnych.
- 90 osób pobierających zasiłki dla bezrobotnych (stan na dzień: 31.XI.2011 r.)³.

W roku 2011 r. z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej korzystały:

- 218 rodziny dotknięte ubóstwem
- 85 rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu,
- 64 rodzin wielodzietnych,
- 98 rodzin niepełnych,
- 254 rodziny dotknięte niepełnosprawnością,
- 21 osób bezdomnych.

(Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej, stan na 15.XII.2011 r.)

---

² dane z Referatu Spraw Obywatelskich UMIG Swarzędz

³ dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu - <http://www.pup.poznan.pl/art/id/4655>

2.1. Rynek napojów alkoholowych w gminie Swarzędz

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXVI/224/2009 w sprawie: określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) i zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz (*Dz.Urzed. Woj.Wlkp. Nr 100 poz. 1527 z dn.18.05.2009r.*) limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 150 dla punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 50 punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) do spożycia w miejscu sprzedaży.

W 2011 roku w gminie Swarzędz wydano 75 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada w gminie Swarzędz 588 mieszkańców. Dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie Swarzędz obrazują poniższe tabele.

Tab. 1 Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Swarzędz (stan na dzień: 30 września 2011 r.)

Z napojami przeznaczonymi do spożycia								
	poza miejscem sprzedaży				w miejscu sprzedaży			
Ogółem	Razem	wg zawartości alkoholu			Razem	wg zawartości alkoholu		
		do 4,5%	do 18%	pow.18%		do 4,5%	do 18%	pow.18%
75	62	22	20	20	13	8	3	2

Tab.2. Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Swarzędz (stan na dzień: 30 września 2011 r.)

Rok	Liczba mieszkańców na jeden punkt sprzedaży ogółem	Liczba mieszkańców na jeden punkt sprzedaży o zawartości alkoholu pow. 18%
Stan na 30.IX.2011	588	2006

2.3. Rozmiary problemów alkoholowych w gminie Swarzędz

Według szacunkowych danych w gminie Swarzędz żyje około 884 osób uzależnionych od alkoholu. Osób pijących szkodliwie jest około 2175 – 3045. W rodzinach z problemem alkoholowym żyje ok. 3536 osób, w tym ok. 1768 dzieci i młodzieży. 2/3 członków rodziny osoby uzależnionej doświadcza przemocy domowej - w gminie Swarzędz będzie to ok. 2356 osób. Poniżej zamieszczono tabelę obrazującą te dane.

Tab. 3. Dane szacunkowe na temat populacji osób, u których wystąpiły różne kategorie problemów alkoholowych - opracowane na podstawie danych PARPA.

		Polska (ok. 38,6 mln mieszkańców)	Gmina Swarzędz (ok. 44,2 tys. mieszkańców)
Osoby uzależnione od alkoholu	ok. 2% populacji	ok.800 tys.	ok.884 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok.1,5 mln	ok.1768 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok.1,5 mln	ok. 1768 osób

Osoby pijące szkodliwie	5 – 7% populacji	ok.2- 2,2,5 mln	ok.2210– 3094 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych i 2/3 dzieci z tych rodzin	ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 2356 osób: dorosłych i dzieci

Oszacowaniu zjawiska przemocy w rodzinie służą dane dotyczące realizacji procedury interwencji „Niebieskiej Karty”. W 2011 roku policjanci Komisariatu Policji w Swarzędzu przeprowadzili 425 interwencje dotyczących przemocy domowej, co stanowiło 12,5 % ogółu interwencji domowych.

Tab. 4. Dane na temat interwencji domowych podejmowanych na terenie gminy Swarzędz w latach 2008 – 2011.

wyszczególnienie	w 2008 r	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.
interwencje ogółem	3295	2928	2981	2419
w tym; interwencje domowe	651	479	372	425
w tym; dotyczące przemocy domowej (Niebieskie Karty)	50	28	31	56

Statystyki Komisariatu Policji w Swarzędzu pokazują, iż 2011 roku do Izb Wyrzeźwień doprowadzono 382 osoby nietrzeźwe, do miejsca zamieszkania odwiedziono 121 osób, do placówek służby zdrowia 84 osoby.

W 2011 r. policjanci Komisariatu Policji w Swarzędzu podjęli 195 interwencji w związku z naruszeniem prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

Tabela 5. Dane na temat interwencji podjętych przez policję w związku z naruszeniem prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych w latach 2008 – 2011.

wyszczególnienie	w 2008 r.	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.
wykroczenia z art. 43 ¹ .1	72	207	298	195

Tab. 6. Dane na temat naruszenia prawa na terenie gminy Swarzędz przez osoby będące pod

wpływem alkoholu w latach 2008 – 2011.

wyszczególnienie	w 2008 r.	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.
osoby nietrzeźwe odwiezione do Izby Wyrzeźwień	146	251	302	382
osoby nietrzeźwe do miejsca zamieszkania	176	68	61	121
osoby nietrzeźwe odwiezione do placówek służby zdrowia	91	10	3	84
osoby nietrzeźwe odwiezione do innych jednostek policji	96	98	78	96
nietrzeźwi kierujący sprawcy wykroczeń od 02 do 05 promila	0	12	15	23
nietrzeźwi kierujący pojazdami mechanicznymi	44	69	46	57
nietrzeźwi kierujący innymi pojazdami	14	18	24	47
osoby nietrzeźwe kierujące w ruchu kolejowym	0	0	0	0
usiłowanie zabójstwa przez osoby nietrzeźwe	0	0	0	0
udział w bójce lub pobiciu przez osoby nietrzeźwe	0	0	3	4
kradzież cudzej rzeczy przez osoby nietrzeźwe	3	0	9	4
kradzież z włamaniem przez osoby nietrzeźwe	7	0	3	3
rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze przez osoby nietrzeźwe	0	0	2	0
uszkodzenie mienia przez osoby nietrzeźwe	1	1	6	5
osoby ujawnione zatrzymane pod wpływem alkoholu	17	14	13	----

2.4. Ocena sytuacji związanej z używaniem substancji psychoaktywnych w gminie Swarzędz

Aby skutecznie rozwiązywać problemy alkoholowe konieczne jest podjęcie działań skierowanych nie tylko do osób uzależnionych czy pijących szkodliwie, ale również działań profilaktycznych skierowanych do całej społeczności, a w szczególności dzieci i młodzieży.

Działania profilaktyczne realizowane w ostatnich latach w gminie Swarzędz nastawione były na realizację programów wczesnej interwencji, wspieranie rozwoju osobistego młodych ludzi, promowanie zdrowego stylu życia oraz udzielenie wsparcia dzieciom i młodzieży wychowującej się w rodzinach z problemem uzależnienia czy przemocy. Podejmowane były również działania profilaktyczne skierowane do ogółu populacji w celu uwrażliwienia społeczności lokalnej na obecnie wzrastający problem alkoholizmu.

Oprócz działań profilaktycznych w gminie Swarzędz podejmowano również działania skierowane na bezpośrednie rozwiązywanie problemu uzależnienia. Podobnie jak w latach ubiegłych Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła rozmowy motywujące osoby uzależnione od alkoholu dojęcia leczenia odwykowego. W uzasadnionych przypadkach podejmowała czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W 2011 roku odbyło się 13 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do Komisji wpłynęły 93 wnioski o podjęcie działań w przedmiocie uzależnienia od alkoholu: w tym 31 wniosków złożyła rodzina osoby uzależnionej, 57 wniosków wpłynęło od instytucji, 5 inne. W 2011 r. Komisja podjęła rozmowy z 151 osobami, w tym 93 osoby to klienci pierwszorazowi, a 58 osób to klienci kontynuujący spotkania, 10 osób podjęło leczenie ambulatoryjne. W 2011 roku Komisja przekazała do sądu 74 sprawy celem wydania postanowienia o sposobie leczenia osoby uzależnionej. Sąd w 2011 roku wydał 5 postanowień o sposobie leczenia osoby uzależnionej. Reszta spraw przekazanych do sądu oczekuje na rozpatrzenie.

Kontynuowana była również działalność Punktów Konsultacyjnych, stanowiących zintegrowany system poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego. Dyżurujący w nich specjaliści, dzięki swemu wieloletniemu doświadczeniu udzielali pomocy jednostkom i rodzinom, wychodząc naprzeciw problemom alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy. W roku 2011 widać znaczny wzrost osób korzystających z oferty Punktów Konsultacyjnych działających na terenie gminy Swarzędz jak i z pomocy psychologów.

Charakter pracy Punktów jest ściśle powiązany z diagnozą potrzeb i problemów mieszkańców gminy, w szczególności dzieci i młodzieży, dlatego ich prowadzenie w obecnym wymiarze okazuje się wystarczające. Ponadto należy pamiętać, iż gmina Swarzędz jest gminą ościenną do miasta Poznań, gdzie znajduje się wiele instytucji związanych z profilaktyką, leczeniem i rehabilitacją osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych. Prawdopodobnie chcąc zachować większą anonimowość swojego problemu wiele osób będzie poszukiwało pomocy właśnie poza gminą Swarzędz. Poniżej przedstawiono dane ilościowe z minionych lat na temat liczby osób korzystających ze wsparcia oraz liczby porad udzielonych w ramach Punktów Konsultacyjnych.

Zaawansowane problemy w obszarze uzależnień wykazują tabela 7 oraz 8, ale jak wynika z informacji dane statystyczne w tym obszarze nie przekładają się na występowanie potrzeb i konieczność oddziaływań interwencyjno-terapeutycznych. Jak w większości problemów

społecznych stanowią dane szacunkowe.

Tab.7. Liczba osób używających substancji psychoaktywnych, uzależnionych i członków ich rodzin korzystających z oferty Punktów Konsultacyjnych w latach 2008 – 2011.

wyszczególnienie	kategorie i liczba osób korzystających	w 2008 r.	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.
Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	ogółem	88	99	69	114
	osoby uzależnione od alkoholu	54	68	45	81
	osoby współuzależnione	24	31	24	33
Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii	ogółem	29	92	52	103
	osoby uzależnione	11	65	27	60
	osoby nieuzależnione	16	25	9	35
	osoby zagrożone uzależnieniem	2	2	16	8
Punkt Konsultacyjny ds.Przemocy	ogółem	25	25	25	19
	ofiary przemocy	21	20	16	13
	sprawcy przemocy	4	5	9	6
	OGÓLEM	142 osoby	216 osób	87 osób	236 osób

Tab.8. Liczba porad indywidualnych i grupowych udzielonych w ramach Punktów Konsultacyjnych w latach 2008 – 2011.

wyszczególnienie	liczba udzielonych porad	w 2008 r.	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.
Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	ogółem	681	637	473	581
	porady indywidualne	86	127	128	127
	porady grupowe	595	510	345	454
Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii	ogółem	113	233	145	156
	porady indywidualne	113	233	145	156
	porady grupowe	0	0	0	0

wyszczególnienie	liczba udzielonych porad	w 2008 r.	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.
Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy	ogółem	33	25	25	18
	porady indywidualne	29	18	14	13
	porady grupowe	4	7	11	5
	OGÓLEM	827 porad	895 porad	643 porad	755 porad

Jednocześnie w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmowano działania mające na celu zapewnienie odpowiedniego wsparcia dzieciom z rodzin z problemem uzależnienia w ramach placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz socjoterapeutycznych. Na terenie gminy dzieci i młodzież objęte są programami socjoterapeutycznymi, opiekuńczo-wychowawczymi oraz profilaktycznym. Z tej oferty w 2011 roku skorzystało 215 dzieci, które systematycznie przez cały rok . Z przedłożonych sprawozdań wynika, że uczestnicy lepiej funkcjonują zarówno w środowisku szkolnym jak i grupie rówieśniczej. Stała pomoc wpływa pozytywnie na relacje osobiste.

Prowadzono również szeroko rozumianą działalność profilaktyczną – na terenie szkół podstawowych i gimnazjów poprzez realizację programów profilaktycznych rozwoju osobowości i działań twórczych. Z przedłożonych sprawozdań z realizacji wynika, iż korzysta z nich stała grupa dzieci i młodzieży. Programy wpływają pozytywnie na rozwój osobisty uczestników i zapewniają dodatkowe twórcze formy spędzania czasu wolnego. Poniżej przedstawiono dane na temat liczby dzieci i młodzieży korzystającej z oferty tych programów.

Tab.9. Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych rozwoju osobowości i działań twórczych, realizowanych na terenie szkół w latach 2008 – 2011.

wyszczególnienie	nazwa i liczba placówek		liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach			
			w 2008 r.	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.
	przy Szkołach Podstawowych	3	80	134	109	71

	przy Gimnazjach	3	133	128	112	131
	OGÓLEM	6 placówek	213 osób	262 osób	221 osób	202

Tab.10. Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych, opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych w latach 2008 – 2011.

wyszczególnienie	nazwa i liczba placówek		liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach			
			w 2008 r.	w 2009 r.	w 2010 r.	w 2011 r.
Świetlice	Ogółem	8	248	172	233	215
	Świetlica „Nasza Dziupla”	1	53	54	62	61
	Świetlica integracyjno – terapeutyczna w Gruszczynie	1	31	28	33	30
	Świetlica Wiejska w Uzarzewie z programem profilaktycznym	1	38	35	39	47
	Świetlica Wiejska w Wierzonce z programem profilaktycznym	1	38	14	17	23
	Świetlica Wiejska w Karłowicach z programem profilaktycznym	1	16	5	11	14
	Pracownia Modelarska	1	19	21	20	40

Wnikliwe spojrzenie na realizowane dotychczas zadania, ich uważna analiza i skonfrontowanie zamierzeń z osiągniętymi rezultatami wskazuje, iż nadal w gminie Swarzędz występują obszary wymagające interdyscyplinarnych działań m.in. zwiększająca się ilość osób pijących ryzykownie i szkodliwie, sięganie po alkohol przez dzieci i młodzież, zwiększająca się ilość rodziców dysfunkcyjnych z uwagi na uzależnienia i ściśle skorelowana alkoholizmem przemoc w rodzinie, naruszanie prawa przez osoby będące pod wpływem

alkoholu (w tym kierowanie pojazdami pod wpływem alkoholu) i osoby nadużywające alkoholu.

Dlatego zintensyfikowanie działań profilaktycznych w 2012 roku a wynikające z zakładanych zadań do realizacji w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nastawione będzie na ograniczenie picia alkoholu oraz działania ograniczające ryzyko picia szkodliwego i uzależnienia. Realizację i wspieranie kampanii edukacyjnych, mających na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat szkód wynikających z picia alkoholu. Organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia, utrwalanie postaw abstynenckich w środowisku dzieci i młodzieży. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez prowadzenie zajęć w „Szkołach dla Rodziców i Wychowawców”, edukacja rodziców w zakresie możliwości wspierania abstynencji dziecka i przygotowania go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Organizacja szkoleń dla osób pracujących z dziećmi, dotyczących efektywnych sposobów przekazywania wiedzy na temat uzależnień, wskazywania alternatywnych wzorców spędzania wolnego czasu, radzenia sobie ze stresem i rozwiązywaniem problemów. Podejmowane inicjatywy będą miały na celu edukowanie, uświadamianie, kształtowanie prawidłowych postaw, zdolności do dokonywania wyborów oraz oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu w tym organizacja Tygodnia Profilaktyki. Stosowane będą różne metody i programy uwzględniające profilaktykę uniwersalną i selektywną, które będą miały na celu osłabianie wpływu czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących w szkole, rodzinie oraz środowisku lokalnym. Na przestrzeni ostatnich kilku lat działania te są zaplanowane we współpracy z placówkami oświatowymi oraz systematycznie prowadzone, tak aby możliwe było dotarcie do szerokiej grupy młodych ludzi w różnych przedziałach wiekowych. Zaplanowane działania prowadzone będą w różnych środowiskach i kierowane będą zarówno do dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych. W dalszym ciągu będą uwzględniały realizację programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, dotyczących różnych środków uzależniających oraz łączenie poszczególnych działań podejmowanych wobec tej populacji. Ponadto realizowane będą kampanie edukacyjno-informacyjne mające na celu promocję zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień, ograniczenie dostępności napojów alkoholowych dla młodzieży oraz zmianę postaw i zachowań sprzedawców alkoholu. Prowadzona będzie diagnoza problemów alkoholowych oraz ewaluacja działań profilaktycznych.

2.5. Lokalna lista zasobów instytucjonalnych - podmioty przewidziane do realizacji Programu

Zasoby instytucjonalne:

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz obszary ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab.11. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz obszary ich działania.

zasoby instytucjonalne	obszar działania
Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,	<ul style="list-style-type: none"> rehabilitacja, poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin, dostęp do informacji nt. form pomocy,
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	<ul style="list-style-type: none"> wczesna diagnoza, poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin, dostęp do informacji nt. form pomocy,
Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy w Rodzinie,	<ul style="list-style-type: none"> poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin, poradnictwo, pomoc w pisaniu pism procesowych, przekazywanie informacji dotyczących innych form pomocy,
Ośrodek Pomocy Społecznej,	<ul style="list-style-type: none"> wczesna diagnoza, poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin, poradnictwo, udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej,
Świetlice realizujące program socjoterapeutyczny i opiekuńczo - wychowawczy	<ul style="list-style-type: none"> profilaktyka poprzez prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych, profilaktyka poprzez prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych, prowadzenie programów profilaktycznych "Starszy Brat, Starsza Siostra" oraz "Otwarta sala gimnastyczna" angażowanie dzieci i młodzież w działalność profilaktyczną poprzez twórczy rozwój, promowanie idei wolontariatu, zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
Gminne Centrum Informacji,	<ul style="list-style-type: none"> readaptacja, poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin, zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
Szkoły,	<ul style="list-style-type: none"> profilaktyka, wczesna diagnoza,
Policja, Straż Miejska	<ul style="list-style-type: none"> monitorowanie obiektów handlu detalicznego w zakresie

zasoby instytucjonalne	obszar działania
	sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym, <ul style="list-style-type: none"> • ograniczanie podaży, • podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,	<ul style="list-style-type: none"> • wczesna diagnoza, • poprawa jakości życia członków rodzin osób uzależnionych,
Poradnia Lekarza Rodzinnego,	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczanie podaży, • wczesna diagnoza,
Biblioteka Pedagogiczna Biblioteka Publiczna	<ul style="list-style-type: none"> • udostępnienie literatury z zakresu problematyki uzależnień

4. Prezentacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012

4.1. Adresaci programu

Program skierowany jest do mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz, którzy w życiu prywatnym, bądź zawodowym stykają się z problemem nadużywania, uzależnienia od alkoholu i jego konsekwencjami oraz do wszystkich zainteresowanych tą problematyką.

4.2. Cele strategiczne programu

1. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób nadużywających, uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez zapewnienie dostępu do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
2. Ograniczenie rozpowszechniania zjawiska nadużywania alkoholu oraz związanych z tym problemów.

4.3. Cele szczegółowe programu

1. Umożliwienie osobom nadużywającym oraz uzależnionym od alkoholu i członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych.

2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu.
3. Wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

4.4. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach powyższych celów przyjmuje się do realizacji następujące zadania:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą rodzinną,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
6. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cel 1. Umożliwienie osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym oraz członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie pomocy psychologicznej dla osób

uzależnionych, w tym również dla uzależnionych krzyżowo w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,

- wspieranie placówek leczenia odwykowego (np. finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych oraz ofert dla młodzieży używającej substancji psychoaktywnych),
- promocja usług świadczonych przez leczenie odwykowe,
- udzielanie pomocy w organizacji i funkcjonowaniu grup wsparcia dla osób uzależnionych,
- wspieranie innych przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, np. klubów integracji społecznej,
- dofinansowanie kursów i szkoleń specjalistycznych dla przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których wystąpiły problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- podejmowanie działań interwencyjnych, mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania leczenia odwykowego,
- kierowanie na badania psychologiczne i psychiatryczne osób, co do których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- prowadzenie poradnictwa oraz pomocy psychologicznej członkom rodzin uzależnionych oraz nadużywających alkoholu i innych środków psychoaktywnych w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- prowadzenie poradnictwa oraz pomocy psychologicznej dla osób doświadczających przemocy domowej w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny
- zapewnienie dostępu do pomocy prawnej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, w szczególności w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie,
- udzielanie pomocy w organizacji i funkcjonowaniu grup wsparcia dla osób współuzależnionych, w tym wspieranie programów DDA,
- tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin alkoholowych,
- wspieranie i konsekwentne wdrażanie procedur interwencji członków GKRPA, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji w przypadku przemocy domowej (procedura „Niebieska Karta”),

- dofinansowanie szkoleń specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia,
- organizowanie i dofinansowywanie szkoleń i kursów podnoszących kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podnoszenie kompetencji wychowawców świetlic w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej.

3. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- zapewnienie profesjonalnej pomocy w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych poprzez działania pracowników socjalnych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu,
- objęcie dożywianiem dzieci i młodzież z rodzin z problemem uzależnień, biorących udział w programach socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy w zakresie doradztwa zawodowego osobom nadużywającym alkoholu i uzależnionym oraz ich rodzinom poprzez działania Gminnego Centrum Informacji.

Wskaźniki realizacji celu:

- liczba osób używających środków psychoaktywnych, uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- liczba udzielonych porad indywidualnych i grupowych w ramach Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie,
- liczba udzielonych porad indywidualnych i grupowych w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie,
- liczba osób, co do których prowadzono postępowanie zobowiązujące do leczenia odwykowego,
- liczba osób skierowanych na badania psychologiczne i psychiatryczne, co do których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- liczba interwencji wobec przemocy w rodzinie podjętej w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”,
- liczba interwencji wobec przemocy w rodzinie w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie,

- liczba osób nadużywających, uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin objętych pomocą społeczną,
- liczba dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych,
- liczba dzieci i młodzieży objęta dożywianiem,
- lista grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych,
- liczba osób korzystająca z dofinansowania szkoleń z zakresu pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba wychowawców świetlic korzystających ze szkoleń podnoszących kompetencje pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia.

Cel 2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- prowadzenie na terenie szkół podstawowych i gimnazjów programów profilaktycznych rozwoju osobowości i działań twórczych dla dzieci i młodzieży,
- prowadzenie działań korekcyjno – wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży eksperymentujących z środkami psychoaktywnymi,
- tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych odwołujących się do strategii profilaktycznych,
- dofinansowanie wyjazdów o charakterze profilaktycznym będących integralną częścią realizowanych całorocznych programów profilaktycznych,
- wspieranie i inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej (programów

i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież oraz wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu),

- podnoszenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i pedagogów w zakresie wdrażania skutecznych strategii profilaktycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą,
- propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, w szczególności ze środowisk zagrożonych uzależnieniami oraz organizowanie zdrowych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego,
- wdrażanie programów dotyczących rozwoju umiejętności interpersonalnych oraz rozwoju osobistego nastolatków,
- realizowanie programów edukacyjno – profilaktycznych dla rodziców bazujących na rozwijaniu umiejętności wychowawczych, wspieraniu abstynencji dziecka i kształceniu odpowiednich postaw normatywnych związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych oraz podejmowanie działań edukacyjnych dla rodziców, których dzieci piją i upijają się,
- wdrażanie programów dotyczących poprawy umiejętności wychowawczych i sprawowania kontroli nad dziećmi przez rodziców,
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką uzależnień oraz organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży,
- edukacja publiczna społeczności lokalnej w zakresie problematyki alkoholowej poprzez tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o ofercie pomocy dostępnej na terenie miasta i gminy Swarzędz w zakresie problematyki uzależnień,
- prowadzenie stałego, medialnego systemu informowania o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych: umieszczanie informacji na stronie internetowej Miasta i Gminy Swarzędz oraz biuletynie „Prosto z Ratusza”, wydawanie ulotek informacyjnych oraz prowadzenie poradnictwa związanego z problematyką uzależnień, poprzez Internetowy Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Uzależnień i Przemocy,
- organizowanie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców,
- prowadzenie szkoleń i edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy,
- prowadzenie badań diagnostycznych w celu identyfikacji zachowań problemowych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież oraz ewaluacją

programów profilaktycznych,

- inicjowanie działań na rzecz systematycznego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji oraz straży miejskiej w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych poprzez wypracowanie bliskiej współpracy służb, w celu wspólnego ustalenia strategii zwiększającej skuteczność egzekucji prawa w zakresie spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa określonych w art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz występowania przed sądem o charakterze oskarżyciela publicznego (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 ze zm.).

- lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniającej reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa w zakresie zawartym w art. 131 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- monitorowanie ilości wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- monitorowanie zgodności usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym lub niepełnoletnim, jak również na kredyt i pod zastaw,
- występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem alkoholu, jak również z nieprzestrzeganiem ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Wskaźniki realizacji celu:

- liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty programów profilaktycznych rozwoju osobowości i działań twórczych,
- liczba dzieci i młodzieży korzystająca z zajęć opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- liczba nauczycieli przeszkolonych w zakresie realizacji programów profilaktycznych,
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z letnich wyjazdów o charakterze profilaktycznym,

- lista programów edukacyjno – profilaktycznych dla rodziców,
- liczba odbiorców programów edukacyjno – profilaktycznych dla rodziców,
- ilość przeprowadzonych lokalnych kampanii edukacyjnych oraz społecznych,
- ilość przeprowadzonych lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży,
- lista szkół oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych realizujących programy profilaktyczne rozwoju osobowości i działań twórczych),
- ilość przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy,
- raporty z badań diagnostycznych dotyczących zachowań problemowych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- ilość interwencji podjętych przez policję i straż miejską w związku z naruszeniem prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych,
- ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- ilość udzielonych pouczeń i nałożonych kar na osoby łamiące zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych przez policję i straż miejską,
- raporty z ewaluacji programów profilaktycznych.

Cel 3. Wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązaniu problemów alkoholowych.

- wspieranie szkół i placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie budowania i realizacji strategii działań profilaktycznych,
- wspieranie działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010 nr 28 poz. 146 ze zm.),
- współorganizowanie – w zależności od potrzeb – szkoleń, konferencji, seminariów

z zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób zawodowo zajmujących się problematyką rozwiązywania problemów uzależnień,

- włączenie w realizację zadania instytucji i podmiotów przydatnych w realizacji celów programu, takich jak: policja, sądy, kuratorzy sądowi, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Wskaźniki realizacji celu:

- liczba i jakość działań służących rozwiązaniu problemów alkoholowych podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- sprawozdanie finansowe i merytoryczne z wykonania powierzonych zadań przez Ośrodek pomocy Społecznej,
- liczba współorganizowanych szkoleń, konferencji, seminariów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

4.5. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- inne instytucje realizujące pośrednio zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i współpracujące w ich realizacji

4.6. Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4.7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikający z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 120 zł brutto.

2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji wypłacane jest na podstawie imiennej listy obecności.
3. Czas i miejsce wypłaty wynagrodzenia zostaną określone w regulaminie Komisji.

4.8. Oczekiwane efekty Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zmniejszenie rozmiarów populacji osób ryzykownie pijących napoje alkoholowe,
2. Zmniejszenie rozmiarów nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego, zmniejszenie odsetka upijających się osób niepełnoletnich,
3. Zmniejszenie rozmiaru i dolegliwości związanych z przemocą w rodzinie,
4. Zwiększenie odsetka osób zobowiązanych do leczenia odwykowego,
5. Zwiększenie świadomości mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu,
6. Zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

4.9. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- gromadzenia i analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi,
- gromadzenie sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- prowadzenia działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych.